

Física I: mecànica

Luis Carlos Pardo
Despatx C2.4

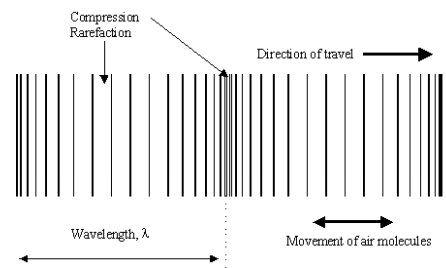
La propagació en el espació de una perturbació periòdica se denomina **onda** y el moviment de las partícules del sistema es un **movimiento ondulatorio**.

Perturbació pressió de l'aire: Ones acústiques
Perturbació camp electromagnètic: Ones electromagnètiques

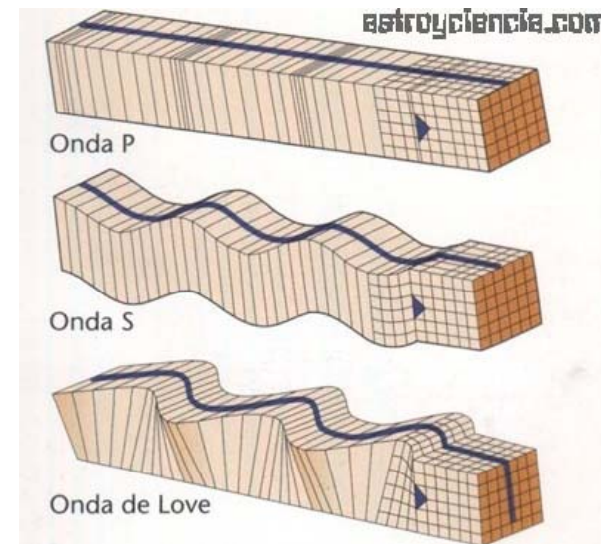
Física quàntica: les ones son partícules ($\lambda=h/P$, $h=6.6 \times 10^{-34}$ Js, $P=mv$)

Tipus d'ones:

Longitudinals

Transversals

$$v_p = 1.43v_s$$

Ones mecàniques:

Necessiten un medi elàstic (sòlid, líquid o gasós) per propagar-se.

Poden ser degudes a forces internes o externes del mateix medi.

Ones electromagnètiques

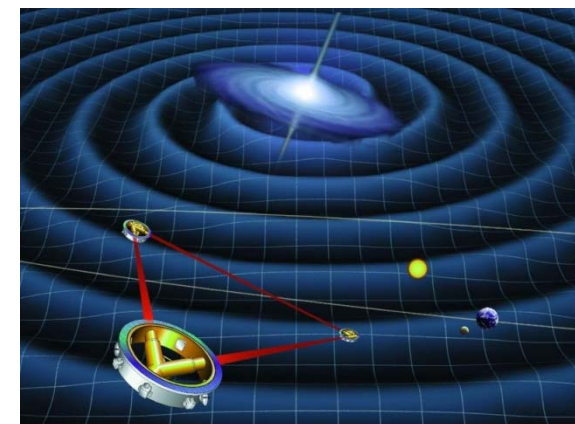
les ones electromagnètiques es propaguen per l'espai sense necessitat d'un medi, poden propagar-se en el buit.

Ones gravitacionals (Grup d'Astronomia i Astrofísica)

- Són pertorbacions gravitacionals que alteren la geometria mateixa de l'espaitemps
- No podem dir que es desplacin per cap espai, són en si mateixes alteracions de l'espaitemps.
- Conceptualment es tracta d'una predicció de la teoria de la relativitat no totalment confirmada → LISA

en.wikipedia.org/wiki/Laser_Interferometer_Space_Antenna
engineriafisica.etsetb.upc.edu/recerca/ciencies_del_espai

Física Quàntica: Ones de probabilitat

Les partícules es poden comportar com a ones!!!

$h=6.6 \cdot 10^{-34} \text{ Js}$
Constant de Planck

$$\lambda = \frac{h}{P}$$

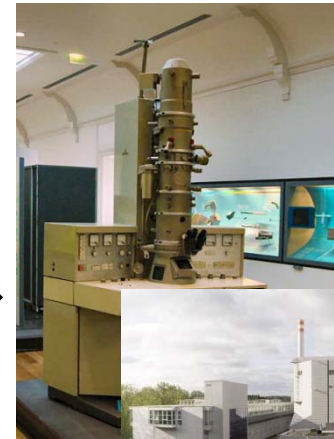

Longitud d'ona de De Broglie

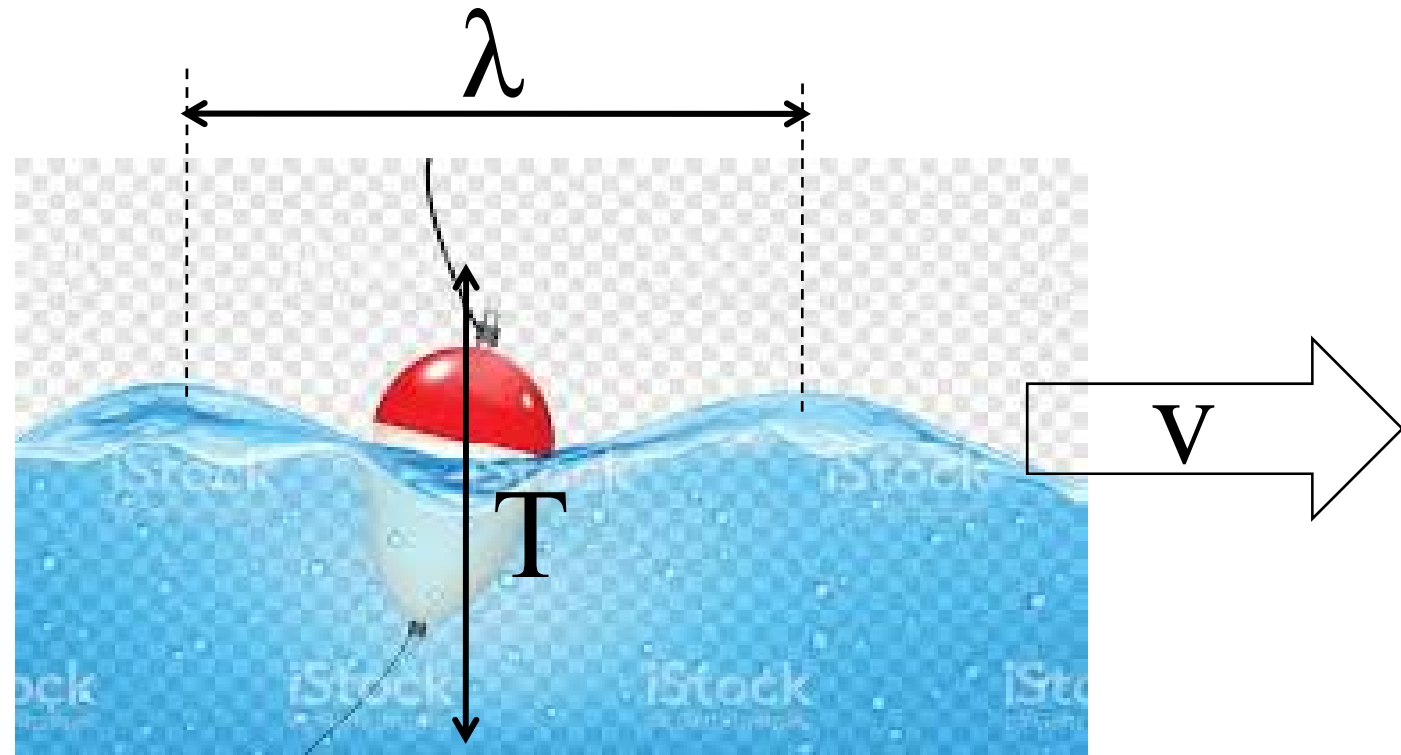
Professor de mecànica de 100kg a 10m/s

$$\lambda = \frac{6.6 \cdot 10^{-34}}{100 \cdot 10} = 6.6 \cdot 10^{-37} \text{ m}$$

Però els electrons i els neutrons
sí que es comporten com a ones
Microscopi electrònic, difracció de neutrons

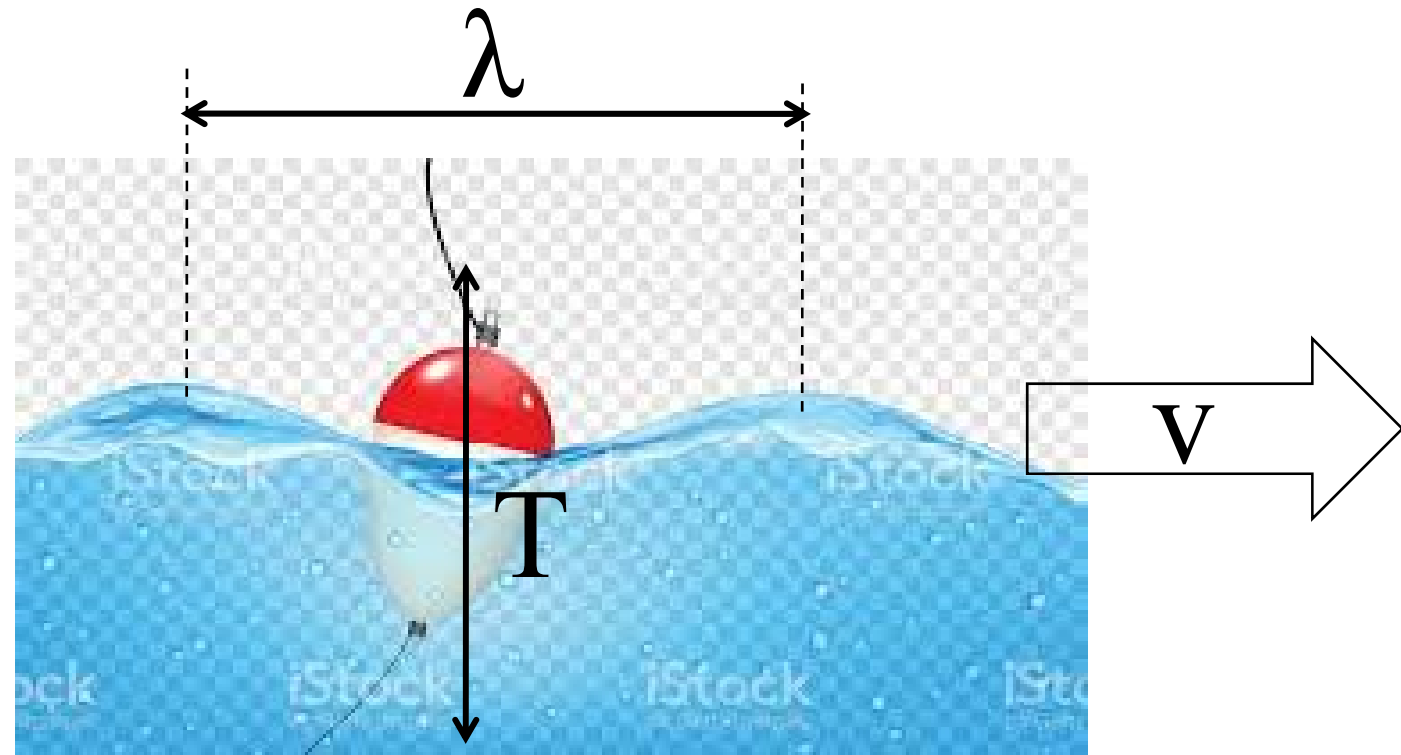

Ones harmòniques: Periodicitat a l'espai i al temps

$$v = \frac{\lambda}{T}$$

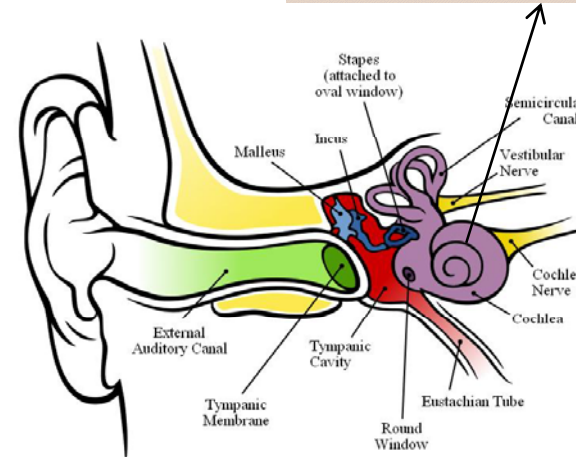
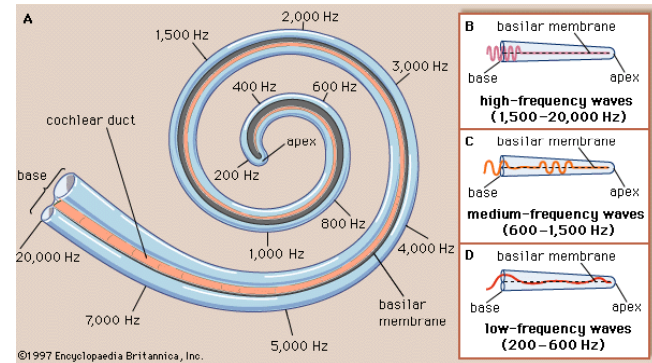
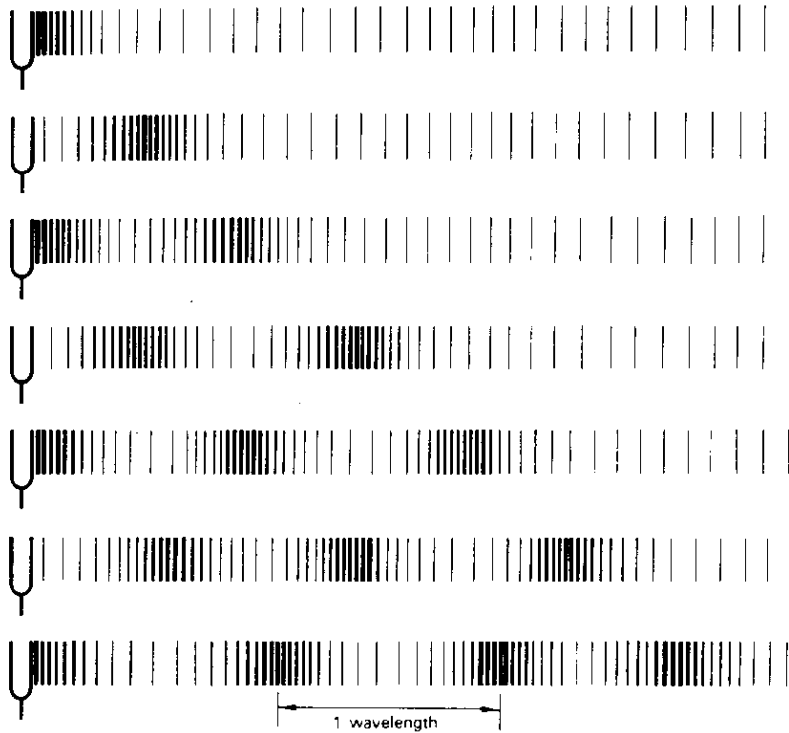
Ones harmòniques: Periodicitat a l'espai i al temps

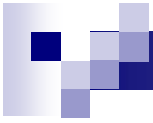

$$y(x,t) = A \sin \left[2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right) \right]$$

So = Ona de pressió

$$y(x,t) = A \sin \omega \left(t - \frac{x}{v} \right)$$

En el cas d'una corda

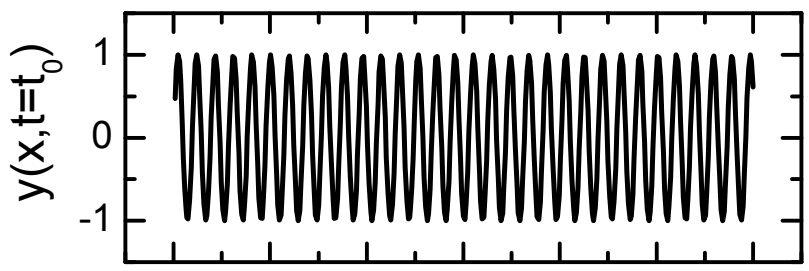
$$v = \sqrt{\frac{T}{\mu}}$$

Com escollir el gruix de les cordes

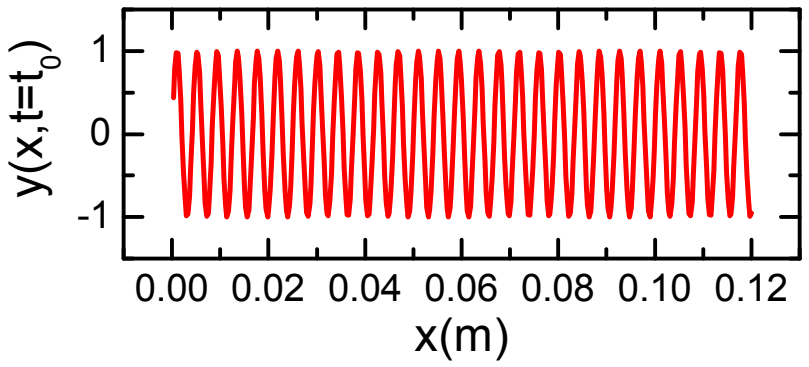
No entra!

Imaginem dues ones de freqüència molt semblant (agafant λ_0)

DO
 $v=261.625\text{Hz}$

$$y_1 = A \sin 2\pi f_1 t$$

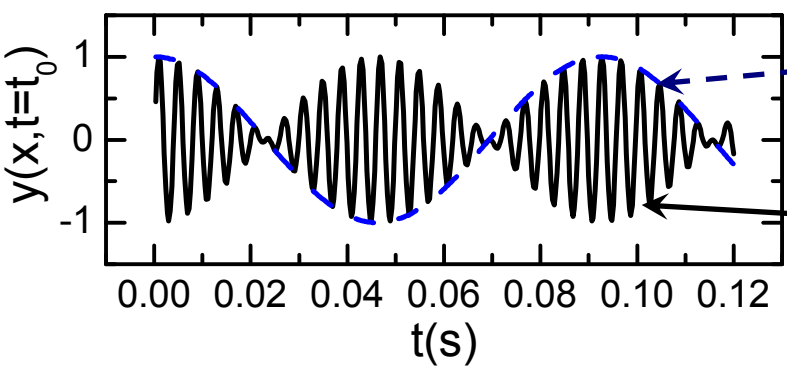
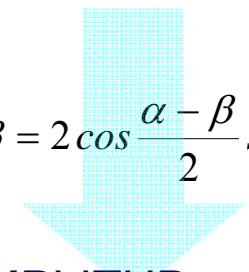

DO desafinat
 $v=240\text{Hz}$

$$y_2 = A \sin 2\pi f_2 t$$

+

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \cos \frac{\alpha - \beta}{2} \sin \frac{\alpha + \beta}{2}$$

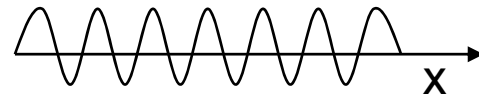

$$y = y_1 + y_2 = 2A \cos \left(2\pi \frac{f_1 - f_2}{2} t \right) \sin \left(2\pi \frac{f_1 + f_2}{2} t \right)$$

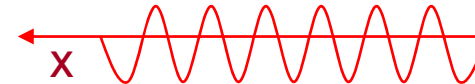
AMPLITUD

“NOVA ONA”

Considerem la superposició de dues ones d'igual freqüència i amplitud propagant-se en sentits contraris

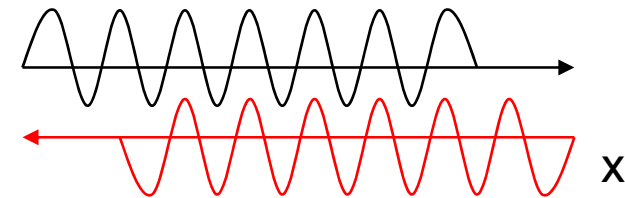
$$y_- = A \sin \omega \left(t - \frac{x}{v} \right)$$

$$y_+ = A \sin \omega \left(t + \frac{x}{v} \right)$$

Escollim origen de referència:

- $x=0$ es el punt on les ones tenen la mateixa fase.
- $t=0$ es l'instant al qual les elongacions son nul·les per les dues ones.

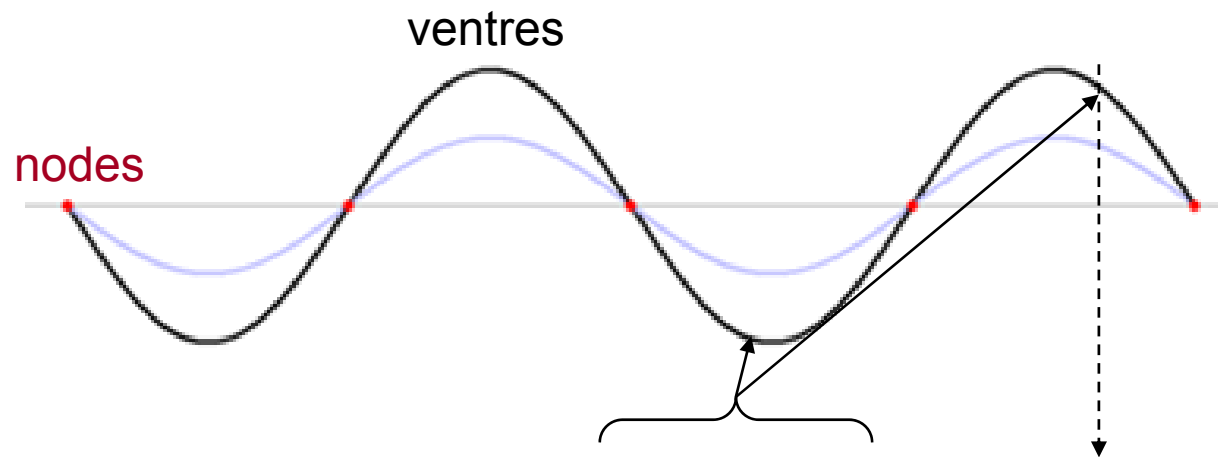

$$\sin \alpha + \sin \beta = 2 \cos \frac{\alpha - \beta}{2} \sin \frac{\alpha + \beta}{2}$$

varia amb el temps
"ONA"

$$y = y_+ + y_- = 2A \cdot \cos(kx) \cdot \sin(\omega t)$$

NO varia amb el temps
"AMPLITUD"

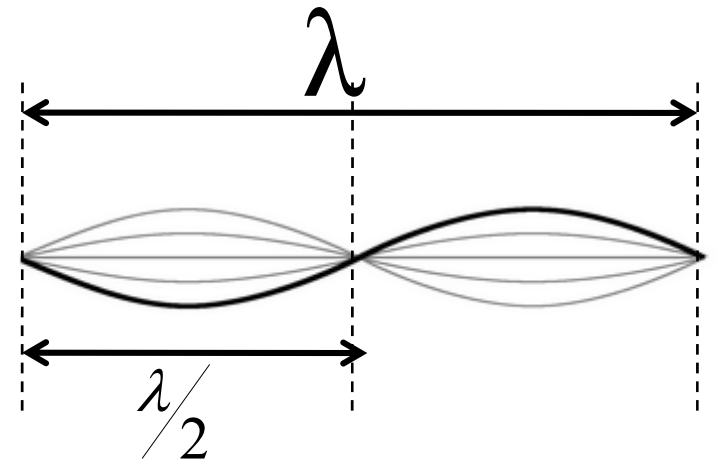
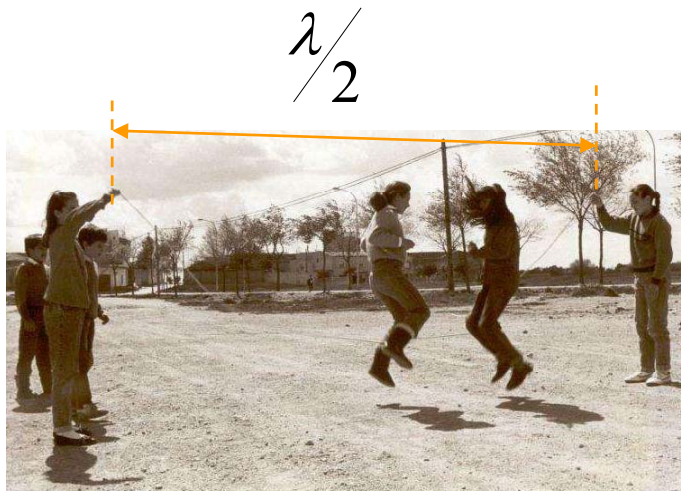

$$y = y_+ + y_- = 2A \cdot \cos(kx) \cdot \sin(\omega t)$$

amplitud en el punt x_0 → elongació al punt x_0

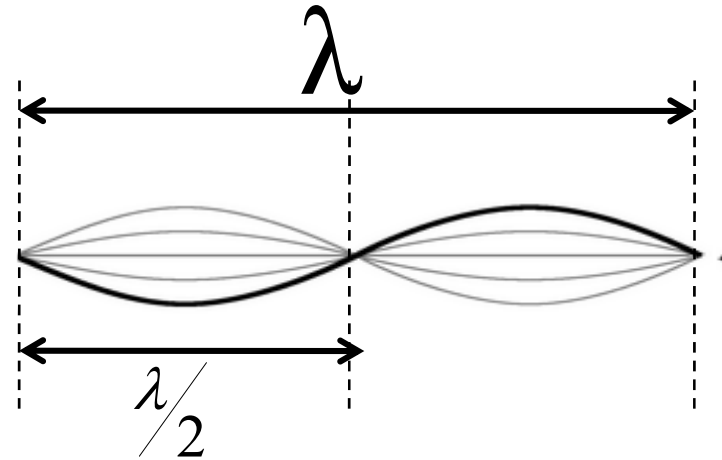
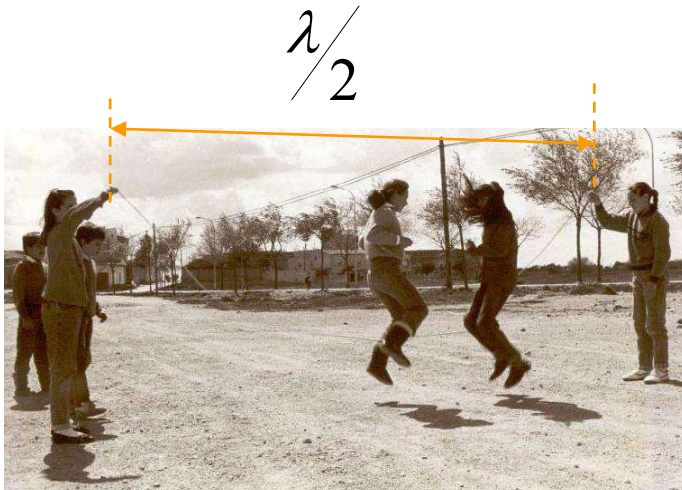
Els extrems de la corda estan fixats, per tant...

els nodes han d'estar als extrems

Els extrems de la corda estan fixats, per tant...

els nodes han d'estar als extrems

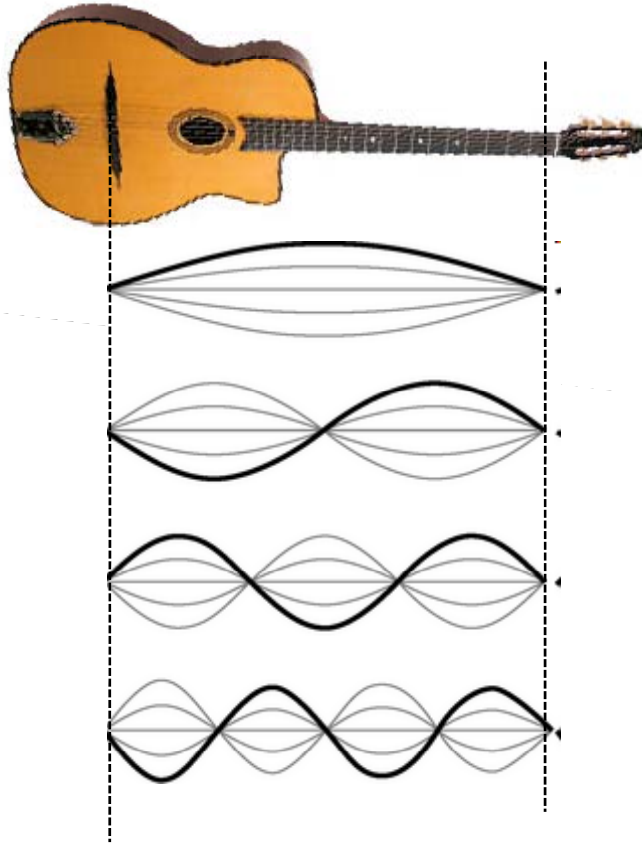

Existeix una relació amb la freqüència
doncs la longitud està fixada!

$$\lambda = \frac{2L}{n} \rightarrow f = \frac{nv}{2L} = \frac{n}{2L} \sqrt{\frac{T}{\mu}}$$

Existeix una relació amb la freqüència
doncs la longitud està fixada!

$$\lambda = \frac{2L}{n} \rightarrow f = \frac{nv}{2L}$$

n=1 harmònic fonamental

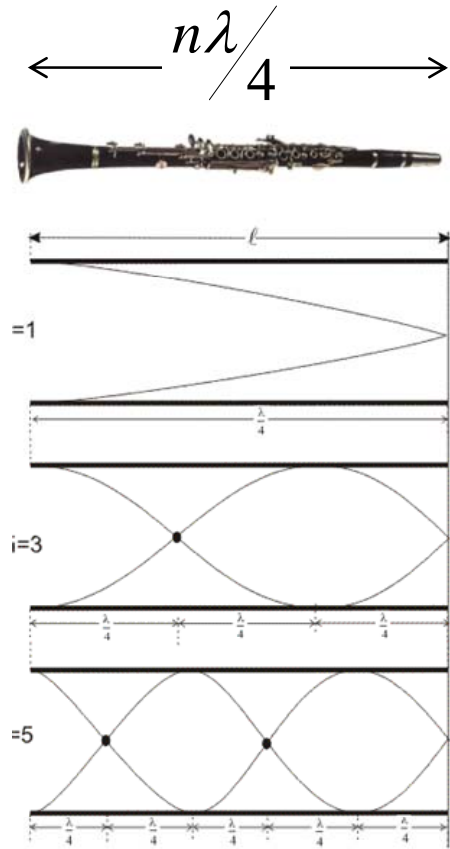
n=2 segon harmònic

n=3 tercer harmònic

n=4 quart harmònic

Existeix una relació amb la freqüència
doncs la longitud està fixada!

$$L = n \frac{\lambda}{4} \rightarrow f = \frac{nv}{4L}$$

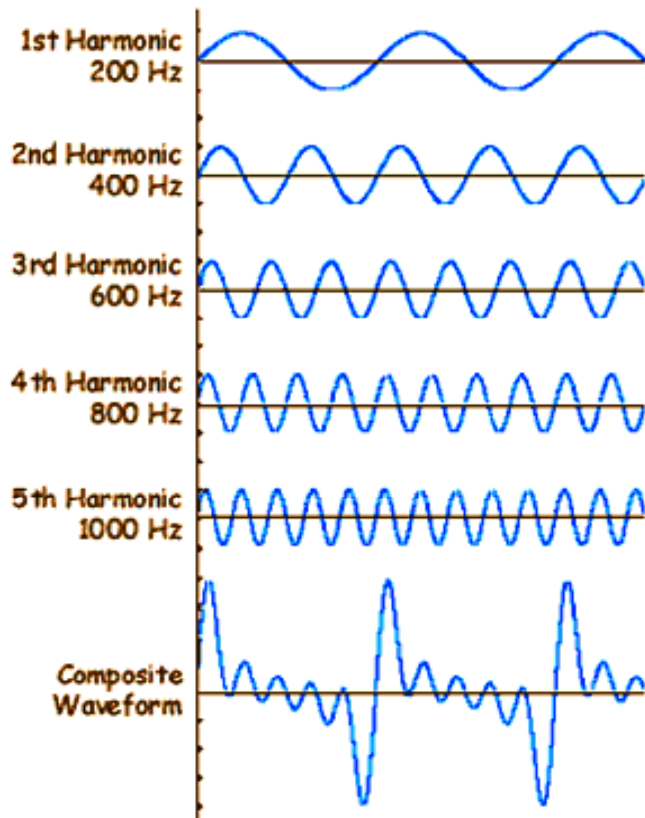
$n=1$ harmònic fonamental

$n=2$ segon harmònic

$n=3$ tercer harmònic

Existeix una relació amb la freqüència
doncs la longitud està fixada!

$$\lambda = \frac{2L}{n} \rightarrow f = \frac{nv}{2L}$$

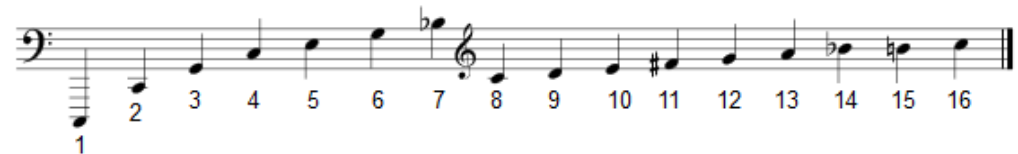
n=1 harmònic fonamental (do₁:fundamental)

n=2 segon harmònic (do₂: octava)

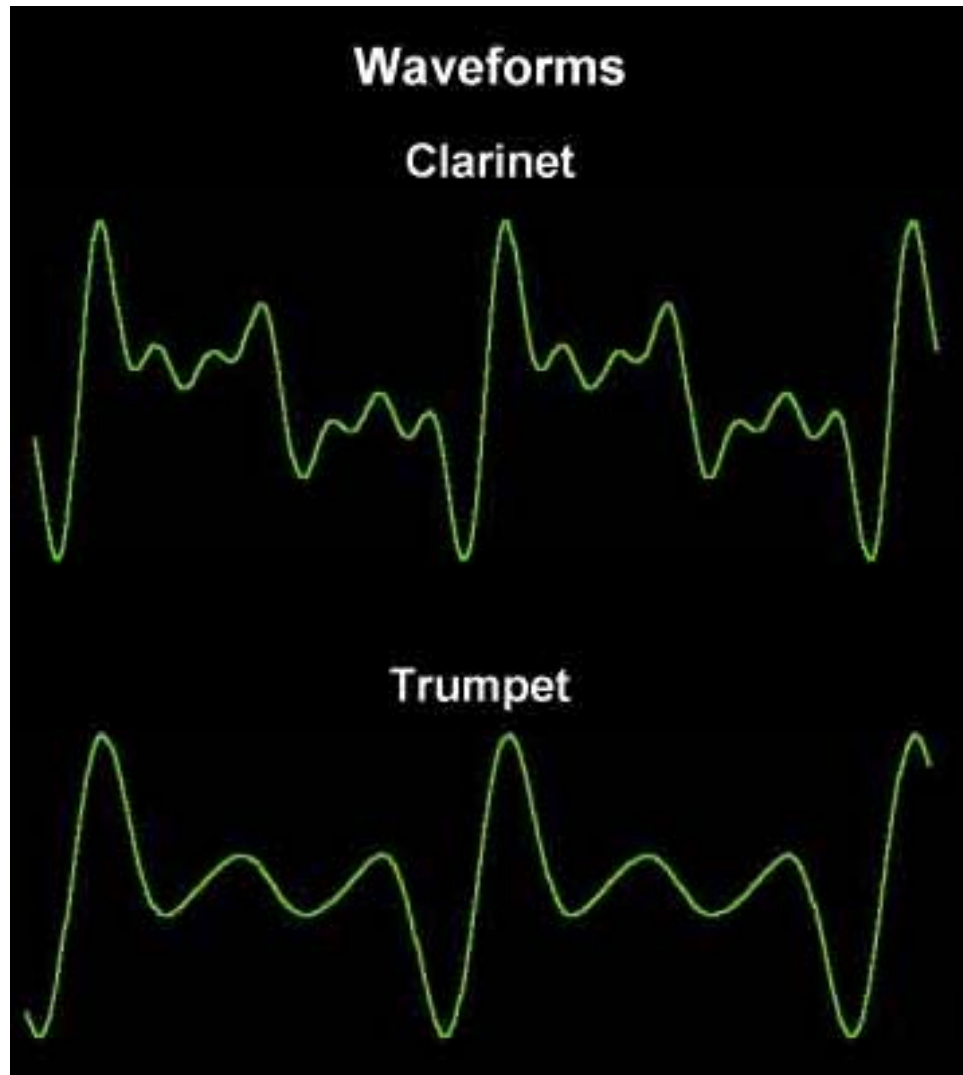
n=3 tercer harmònic (sol₂:quinta)

n=4 quart harmònic (do₃: octava)

n=5 cinquè harmònic (mi₃: tercera mayor)

La corda vibra en TOTS els harmònics a la vegada

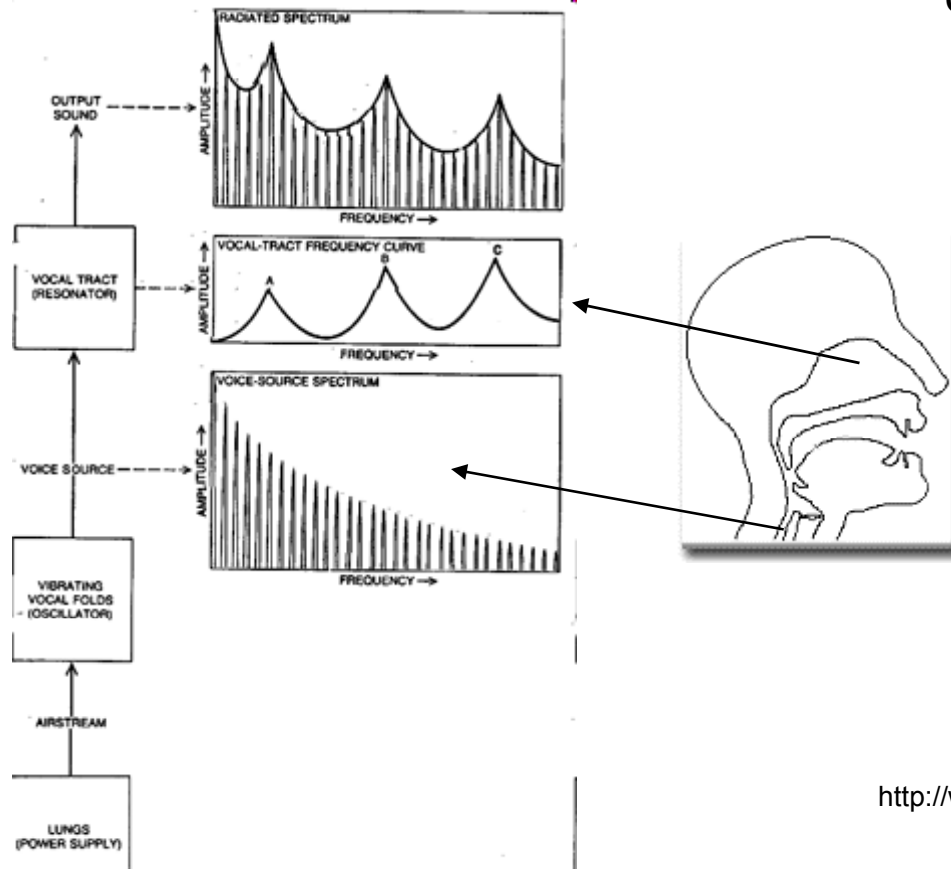

Potenciar uns harmònics o d'altres es el que fa que el timbre de diferents instruments soni diferent

$$f(z) = \sum A_i \sin(\omega_i z + \varphi_i)$$

Generador de series de Fourier
<http://www.falstad.com/fourier/>

Potenciar uns harmònics o d'altres es el que fa que el timbre de diferents instruments soni diferent

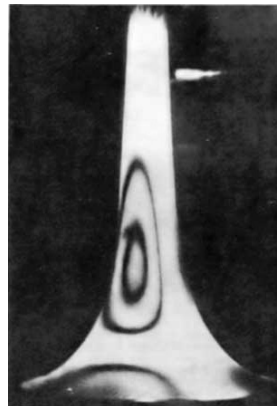
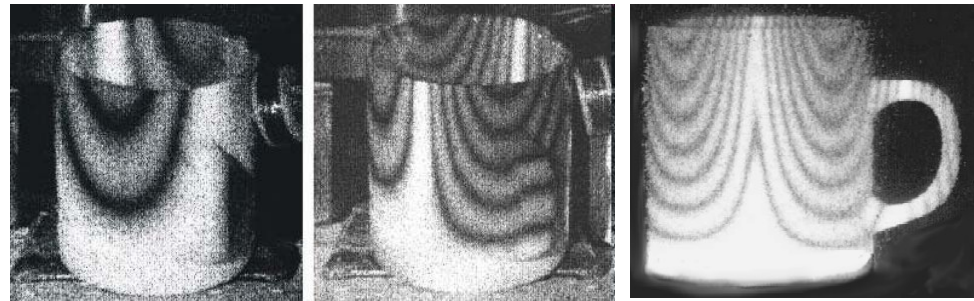
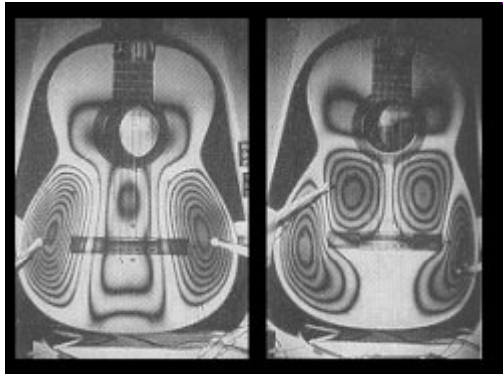

...cantant bitonal de Tuva

http://www.youtube.com/watch?v=DY1pcEtHI_w

<http://www.youtube.com/watch?v=kKBJXn-xpxM&feature=related>

També es poden donar en superfícies...

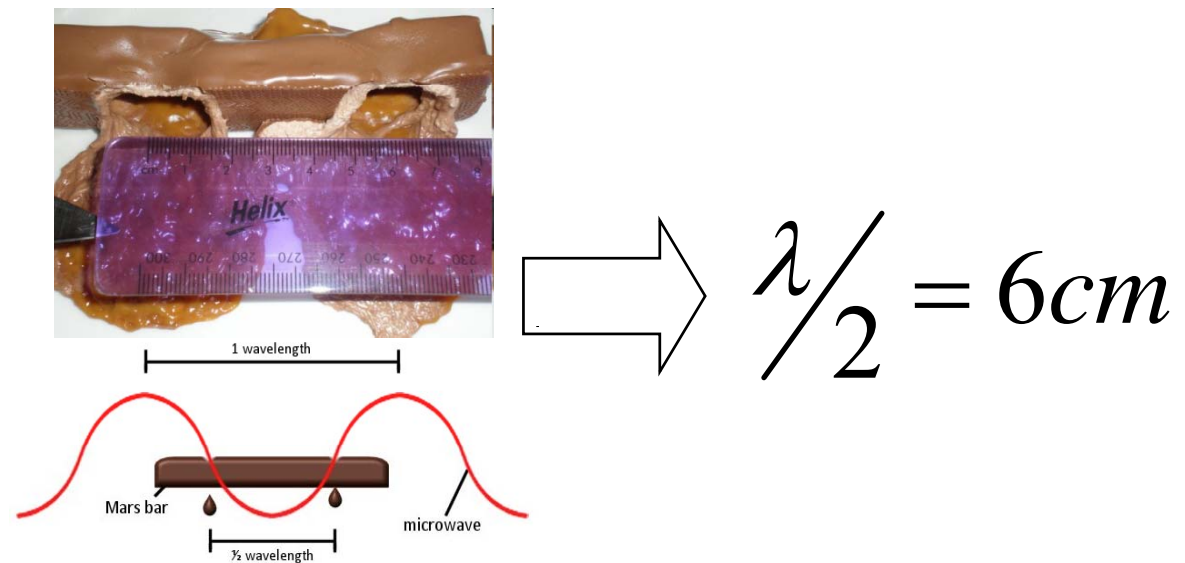

<http://www.youtube.com/watch?v=ISy84mUo2c4>

Ressonància = Ones estacionàries

Ressonància en el microones

Microones: 2.45 GHz

$$v = \lambda \nu = 2 \cdot 0,06m \cdot 2,45 \cdot 10^9 Hz = 294 \cdot 10^6 m / s$$